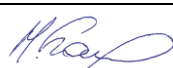
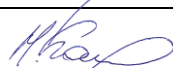

Statytojas	KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA
Statinio projekto pavadinimas	SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJOS PĖSČIŲJŲ TUNELIO ESANČIO VILNIAUS G. (UNIKALUS NR. 1998-9029-7019), KAUNE, KAPITALINIO REMONTO DARBAI
Statybos rūšis	KAPITALINIS REMONTAS
Statinio paskirtis	SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJOS (KITI TRANSPORTO STATINIAI)
Statinio kategorija	YPATINGI STATINIAI
Statinio projekto Nr.	P2316
Statinio projekto etapas	TECHNINIS DARBO PROJEKTAS
Statinio projekto dalis	PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIS
Bylos žymuo Laida	SO

Pareigos	Vardas, pavardė	Atestato Nr.	Data	Parašas
Projekto vadovas	MINDAUGAS GAIGALAS	13931	2023	
Projekto dalies vadovas	MINDAUGAS GAIGALAS	23861	2023	

PROJEKTO DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

0	2023	STATYBOS LEIDIMUI, KONKURSUI			
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS. KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)			
KVAL. PATV. DOK. NR.	<div><div>susisiekimo komunikacijų sprendimai</div></div>			Statinio projekto pavadinimas Susisiekimo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai	
13931	SPV	Mindaugas Gaigalas	Statinio numeris ir pavadinimas. Dokumentų pavadinimas Projekto dokumentų sudėties žiniaraštis	Laida	
23861	SPDV	Mindaugas Gaigalas		0	
	ARCH	Simona Gaigalaitė			
	ARCH	Gabrielė Grigaitė			
LT	Statytojas ir (arba) užsakovas Kauno miesto savivaldybės administracija			Dokumento žymuo P2316-XX-TDP-SO_PDSŽ	<div>Lapas1Lapų2</div>

PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Laida	Pavadinimas	Pastabos
P2316-XX-TDP-BD-01	0	Bendroji dalis	
P2316-XX-TDP-SA-02	0	Statinio architektūrinė dalis	
P2316-XX-TDP-SK-03	0	Statinio konstrukcinė dalis	
P2316-XX-TDP-E-04	0	Elektrotechnikos dalis	
P2316-XX-TDP-SO-05	0	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	
P2316-XX-TDP-KS-06	0	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	

PROJEKTO TEKSTINIŲ DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Laida	Pavadinimas	Pastabos
P2316-XX-TDP-SO_PDSŽ	2	0	Projekto dokumentų sudėties žiniaraštis	
P2316-XX-TDP-SO_NDS	2	0	Norminių dokumentų sąrašas	
P2316-XX-TDP-SO_AR	21	0	Aiškinamasis raštas	

PROJEKTO PRIDEDAMŲ DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Laida	Pavadinimas	Pastabos
--	1	0	Dėl pritarimo projekto sprendiniams	

PROJEKTO BRĖŽINIŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Laida	Pavadinimas	Pastabos
P2316-XX-TDP-SO_B-01	1	0	Statybvietės schema	

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_PDSŽ	2	2	0

NORMINIŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

0	2023	STATYBOS LEIDIMUI, KONKURSUI					
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS. KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)					
KVAL. PATV. DOK. NR.				Statinio projekto pavadinimas Susisieki mo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai			
13931	SPV	Mindaugas Gaigalas	 	Statinio numeris ir pavadinimas. Dokumento pavadinimas		Laida	
23861	SPDV	Mindaugas Gaigalas		Norminių dokumentų sąrašas		0	
	ARCH	Simona Gaigalaitė					
	ARCH	Gabrielė Grigaitė					
LT	Statytojas ir (arba) užsakovas Kauno miesto savivaldybės administracija			Dokumento žymuo P2316-XX-TDP-SO_NDS		Lapas 1	Lapų 2

Dokumento žymuo	Dokumento pavadinimas
I-1240	Lietuvos Respublikos statybos įstatymas
I-1120	Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas
I-2223	Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas
STR 1.04.04:2017	Statinio projektavimas, projekto ekspertizė
STR 1.01.03:2017	Statinių klasifikavimas
STR 1.06.01:2016	Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra
STR 1.05.01:2017	Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas
STR 2.03.01:2019	Statinių prieinamumas
STR 2.01.01(1):2005	Esminis statinio reikalavimas. Mechaninis atsparumas ir pastovumas
STR 2.01.01(2):1999	Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga
STR 2.01.01(3):1999	Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga
STR 2.01.01(4):2008	Esminis statinio reikalavimas. Naudojimo sauga
STR 1.01.03:2017	Statinių klasifikavimas
STR 1.01.08:2002	Statinio statybos rūšys
LST 1516:2015	Lietuvos standartas „Statinio projektas. Bendrieji įforminimo reikalavimai“
LST 1569:2012	Lietuvos standartas „Statinio projektas. Lauko inžinerinių tinklų grafiniai ženklai“
R PDTP 12	Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijos
MN GPSR 12	Gruntų pagerinimo ir sustiprinimo rišikliais metodiniai nurodymai
BN GPR 12	Gruntų, pagerintų rišikliais, bandymo nurodymai
BN GSR 12	Gruntų, sustiprintų rišikliais, bandymo nurodymai
R ISEP 10	Inžinerinių saugaus eismo priemonių projektavimo ir naudojimo rekomendacijos
STR 2.06.04:2014	Gatvės ir vietinės reikšmės keliai, Bendrieji reikalavimai
	Lietuvos Respublikos nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymas

Dokumento žymuo	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
P2316-XX-TDP-SO_NDS	2	2	0

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

0	2023		STATYBOS LEIDIMUI, KONKURSUI		
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA		LAIDOS STATUSAS. KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)		
KVAL. PATV. DOK. NR.	<div><div>susisiekimo komunikacijų sprendimai</div></div>		Statinio projekto pavadinimas Susisiekimo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai		
13931	SPV	Mindaugas Gaigalas	Statinio numeris ir pavadinimas. Dokumentų pavadinimas Aiškinamasis raštas	Laida	
23861	SPDV	Mindaugas Gaigalas		0	
	ARCH	Simona Gaigalaitė			
	ARCH	Gabrielė Grigaitė			
LT	Statytojas ir (arba) užsakovas Kauno miesto savivaldybės administracija		Dokumento žymuo P2316-XX-TDP-SO_AR	Lapas 1	Lapų 22

Turinys

1.	Projekto rengimo pagrindas	3
2.	Projektuojamo statinio duomenys	3
2.1	Privalomieji projekto rengimo dokumentai	3
2.2	Norminiai dokumentai	3
3.	Bendrieji techniniai rodikliai	3
4.	Geografinė vieta.....	4
5.	Klimato sąlygos	4
6.	Esamos būklės analizė.....	6
7.	Urbanistinė teritorijos analizė	7
7.1	Teritorijos analizė	7
7.2	Teritorijos dominantės.....	7
8.	Pasirengimo statybai ir statybos organizavimas	8
9.	Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka	9
10.	Griaunami esami statiniai ir iškeliama inžineriniai tinklai	10
11.	Susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų orientacinis kiekis, jų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos	10
12.	Gamybinės, ūkinės ar kt. Veiklos ribojimo, sustabdymo ar nutraukimo sąlygos.....	11
13.	Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniams įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos	12
14.	Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino ribojimo ar uždarymo galimybės ir sąlygos	12
15.	Aprūpinimo elektra, vandeniu ir kitais resursais, teritorijos apšvietimo, notekų šalinimo ar surinkimo galimybės ir sąlygos statybos metu.....	12
16.	Reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms – orientacinis mechanizmų sąrašas nurodant techninius rodiklius	12
17.	Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos, higienos reikalavimai ir sąlygos	13
17.1.	Darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga	13
17.2.	Statybvietės aptvėrimas, pavojingos zonos ir jų aptvėrimas	14
17.3.	Pagrindiniai transporto, pėsčiųjų keliai, būtinieji kelio ženklai.....	15
17.4.	Autotransporto eismo gatvėje laikinas ribojimas statybos darbų metu	15
17.5.	Kėlimo kranų, kitų statybos stacionarių mechanizmų galimos pastatymo vietos	16
17.6.	Buities, sanitarinių ir higienos patalpų galimos įrengimo zonos.....	16
17.7.	Darbuotojų aprūpinimas geriamuoju vandeniu.....	16
17.8.	Atliekų ir statybinių atliekų galimos sandėliavimo zonos	16
17.9.	Saugos reikalavimai ir priemonės atliekant darbus veikiančioje įmonėje arba greta jos	16
17.10.	Nurodymai ar sprendiniai įvykus avarijai ar gaisrui statybvietėje	17
17.11.	Būtinės pirmosios medicininės pagalbos priemonės	17
17.12.	Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų reikalavimai	17
18.	Statinių statybos ir statybos darbų eiliškumo grafikas.....	18
19.	Trasos paruošimas.....	19
19.1.	Pagrindo įrengimas	19
19.2.	Dangų įrengimas	19
19.3.	Specialūs reikalavimai neįprastų statybos darbų technologijai	19
19.4.	Privalomos pastabos dėl statybos darbų technologijos projekto rengimo	19
19.5.	Statybos ribojimas ir konservavimas	19
20.	Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka, priežiūros periodiškumas ir darbo apimtis	20
20.1.	Statybos trukmė.....	21
20.2.	Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas	21
21.	Statybvietės aptvėrimas.....	21
22.	Pavojingos statybvietės zonos	21
23.	Programinės įrangos sąrašas.....	21
24.	Pėsčiųjų saugaus eismo sprendiniai praėjimui	22

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	2	22	0

1. Projekto rengimo pagrindas

Kapitalinio remonto projektas parengtas vadovaujantis Statybos įstatymu ir kitais įstatymais, reglamentuojančiais statinio saugos ir paskirties reikalavimus, teisės aktais, reglamentuojančiais esminius statinio reikalavimus ir statinio techninius parametrus, pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, kitais teisės aktais, teritorijų planavimo ir normatyviniais statybos techniniais dokumentais, normatyviniais statinio saugos ir paskirties dokumentais.

2. Projektuojamo statinio duomenys

Techninio projekto rengėjas: MB „Susisiekimo komunikacijų sprendimai“.

Techninio projekto užsakovas: Kauno miesto savivaldybės administracija.

Statinio vieta: Kauno miestas, Vilniaus g. (susikirtimas su Birštono g.), statinio registro Nr. 20/274076.

Statinio pavadinimas: Susisiekimo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai.

Statinio klasifikavimas pagal naudojimo paskirtį: Susisiekimo komunikacijos (kiti transporto statiniai).

Statinio kategorija: Ypatingi statiniai.

Statinio rūšis: Kapitalinis remontas.

Statinio duomenys: Požeminės perėjos tunelio ilgis 36,5 m, plotis 6m. Požeminės perėjos laiptinių bendras ilgis 19,5 m.

2.1 Privalomieji projekto rengimo dokumentai

Projektavimo užduotis.

Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (koreguotas 2019-05-14 sprendimu Nr. T-196; TPDR Nr. T000834270).

2.2 Norminiai dokumentai

Projekto norminių dokumentų sąrašas pateiktas žr. P2316-XX-TDP-BD_NDS.

3. Bendrieji techniniai rodikliai

Kapitalinis remontas - Susisiekimo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai.

Pėsčiųjų tunelio rodikliai:

- Požeminės perėjos tunelio ilgis – 36,5 m;
- Požeminės perėjos tunelio plotis – 6 m;
- Požeminės perėjos laiptinių bendras ilgis – 19,5 m.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	3	22	0

4. Geografinė vieta

Kaunas – antrasis pagal dydį Lietuvos miestas šalies centrinėje dalyje, yra beveik pačiame Lietuvos centre, Lietuvos Vidurio žemumoje, Nemuno ir Neries santakoje. Svarbus pramonės, transporto, mokslo ir kultūros centras. Gyventojų skaičius – 319,8 tūkst. (2023). Seniausioji Kauno miesto dalis – Kauno senamiestis, kuriame susiformavo stačiakampis gatvių planas.

Kaunas yra iškilęs apie 70–80 m virš jūros lygio. Aukščiausias miesto taškas yra IX forte (100,1 m), žemiausias – Nemuno vagoje ties Lampėdžiais. Miesto centras yra 30–35 m aukštyje virš jūros lygio. Prieš miestą, užtvėnkus Nemuną, suformuotos Kauno marios. Kitoje miesto pusėje telkšo Lampėdžio ežeras. Klimatas žemyninis.

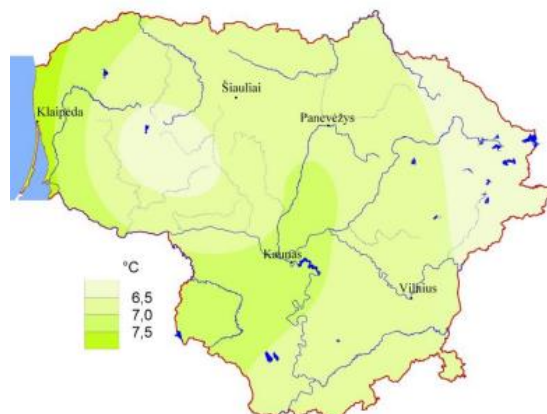
Kaunas yra lengvai pasiekiamas įvairiomis transporto priemonėmis. Seniausias, veikiantis nuo viduramžių – vandens transportas Nemunu. Yra geležinkelis, Kaune gerai išvystytas oro transportas. Šalia Kauno veikia tarptautinis Kauno oro uostas.

5. Klimato sąlygos

Kapitaliai remontuojami statiniai yra Kauno mieste, Lietuvos Vidurio žemumoje.

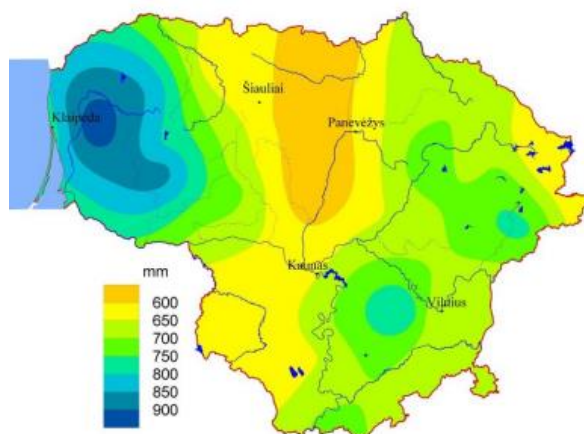
Pagrindinės klimato sąlygos:

- Vidutinis metinis kritulių kiekis – (630) mm;
- Vidutinė metinė oro temperatūra – (+6,5) °C;
- Vidutinė žiemą (sausis) – (-5) °C;
- Vidutinė vasarą (liepa) – (+17,3) °C;
- Absoliutus maksimumas – (+30) °C;
- Absoliutus minimumas – (-30,0) °C;
- Vidutinis metų vėjo greitis – nuo 4,5 m/s;

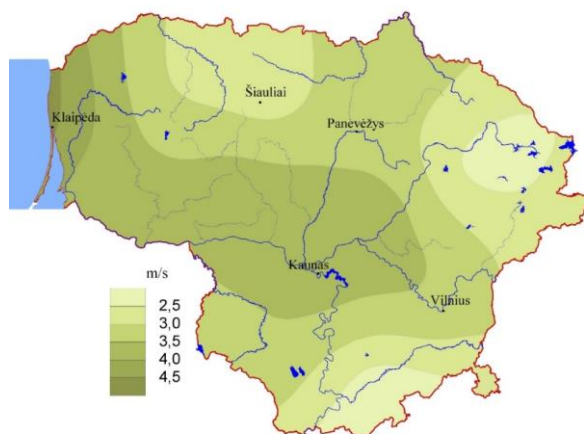

1 pav. Vidutinė metinė oro temperatūra
(šaltinis: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)

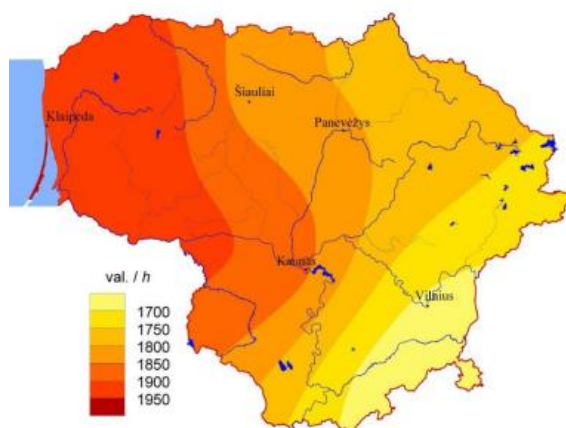
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	4	22	0

2 pav. Vidutinis metinis kritulių kiekis
(šaltinis: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)

3 pav. Vidutinis metinis vėjo greitis
(šaltinis: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)

4 pav. Vidutinė metinė Saulės spindėjimo trukmė
(šaltinis: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)

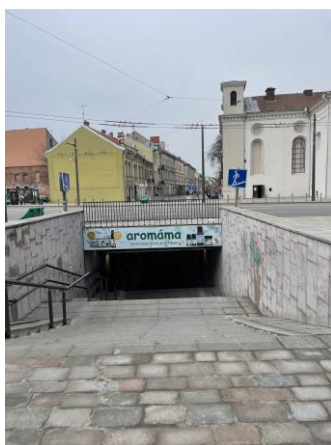
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	5	22	0

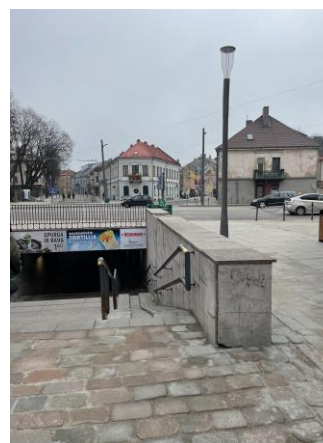
6. Esamos būklės analizė

5 pav. Tunelio teritorijos situacija

1. Laiptai į pėsčiųjų tunelį žiūrint Vakarų kryptimi.
Neužtikrinamas saugus žmonių su negalia nusileidimas iki pėsčiųjų tunelio.
Esami laiptai iš granito su įtrūkimais ir kitais pažeidimais.
Neužtikrinamas tinkamas apšvietimas saugiam patekimui į pėsčiųjų tunelį.

2. Laiptai į pėsčiųjų tunelį žiūrint Rytų kryptimi.
Neužtikrinamas saugus žmonių su negalia nusileidimas iki pėsčiųjų tunelio.
Esami laiptai iš granito su įtrūkimais ir kitais pažeidimais.
Neužtikrinamas tinkamas apšvietimas saugiam patekimui į pėsčiųjų tunelį.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	6	22	0

3. Pėsčiųjų tunelio požeminė erdvė. Esamo tunelio apdailinės fasadų, grindų dangos ir elementai nusidevėję, trūksta apšvietimo sprendinių.

4. Pėsčiųjų tunelio požeminės erdvės lubų dabartinė situacija. Esamos tunelio lubos neatitinka saugumo standartų, yra pažeistos aplinkos veiksnių.

7. Urbanistinė teritorijos analizė

7.1 Teritorijos analizė

- Pėsčiųjų tunelis ir krantinės dalis yra Kauno mieste, Kauno senamiestyje, kuriame yra daug gotikos, renesanso ir baroko stiliaus pastatų. Gausu istorijos, architektūros ir kultūros paminklų.
- Dominuojančios Kauno senamiesčio pastatų spalvos: raudona, balta, pastelinės šviesios spalvos.
- Atstumas iki artimiausios stotelės – apie 20 m.
- Aplink įsikūrę daug paslaugų sektoriaus įmonių.
- Rekonstruojamas tunelis eina po Gimnazijos g., Birštono g. ir Nemuno gatvių sankirta.
- Atstumas iki Kauno rotušės – apie 500 m.
- Atstumas iki Istorinės Lietuvos Respublikos Prezidentūros – iki 110 m.
- Atstumas iki Istorinės Lietuvos Respublikos Prezidentūros parko – 0 m.
- Atstumas iki Švč. Sakramento bažnyčios – 0 m.

Sanitarinė ir ekologinė situacija. Pėsčiųjų tunelio situacija gera. Nėra susikaupusių šiukšlių ar aplinkai kenksmingų medžiagų, tunelis prižiūrimas. Nėra aplinkui ir gamybinių objektų.

Įvertinus esamą projektuojamos vietos būklę, buvo nustatyta tokia situacija: reikalingas pėsčiųjų tunelio remontas, nauji konstrukciniai sprendiniai vietose, kad būtų galima patogiai ir saugiai naudotis keltuvais, apdailos atnaujinimas, užtikrinamos patogesnės ir saugesnės žmonių su negalia judėjimo galimybės.

7.2 Teritorijos dominantės

- Istorinė Lietuvos Respublikos Prezidentūra Kaune – pastatas Kauno senamiestyje, Vilniaus g. 33. Kaunui tapus laikinąja sostine, 1919–1940 m., čia buvo įsikūrusi Lietuvos Respublikos Prezidentūra. Dabar pastate veikia muziejus. Taip pat Istorinės LR Prezidentūros parkas.
- Švč. Sakramento bažnyčia.
- Kauno Maironio universitetinė gimnazija.
- Laisvės alėja – pagrindinė Kauno miesto gatvė, esanti Naujamiestyje (Centro seniūnija), besitęsianti iš Vakarų į Rytus. Vienintelė tokia pėsčiųjų gatvė Lietuvoje, kuri tęsiasi daugiau kaip 1,5 km, tiksliau 1621 metra.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	7	22	0

- Kauno rotušė. Kauno miesto rotušėje vyksta svarbiausi miesto renginiai, įvairios apdovanojimų ceremonijos, konferencijos, knygų pristatymai. Jos formos yra vėlyvojo baroko ir ankstyvojo klasicizmo stiliaus. Tai – dviaukštis, mansardinio stogo, turintis 6 tarpsninius bokštus pastatas.
- Kauno Šv. apaštalo Petro ir Povilo arkikatedra bazilika – bažnyčia Kauno Senamiestyje, prie Rotušės aikštės. Gotikinė, po rekonstrukcijų įgavo renesanso, baroko, neogotikos bruožų. Didžiausias neogotikos paminklas Lietuvoje.

8. Pasirengimo statybai ir statybos organizavimas

Iki statybos pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikalingos apimties projekcinė dokumentacija, gautas leidimas statybai. Statybos darbus objekte leidžiama pradėti, kai Užsakovas nustatyta tvarka gavo ir perdavė Rangovui šiuos dokumentus:

- statybą leidžiantį dokumentą- statybos leidimą;
- suderintą ir patvirtintą statinio techninį projektą, jei pagal rangos sutartį jį rengia Užsakovas. Darbo projektas gali būti pateiktas kaip vientisas dokumentas arba atskirais sprendiniais skirtingu laiku pagal statytojo (užsakovo), projektuotojo ir rangovo suderintą kalendorinį grafiką;
- statybvietės perdavimo ir priėmimo aktą (kai rangovas ją priėmė) su nustatytaisiais priedais (tarp jų turi būti statytojo (užsakovo) atliktų (iki akto pasirašymo dienos) paruošiamųjų darbų įvykdymo dokumentai, kuriuose būtina nurodyti atliktų darbų trūkumus (jei jų yra);
- statybos darbų žurnalą.

Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki statybos darbų pradžios pateikia Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui išankstinį pranešimą apie statybos pradžią „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“ 2008 m. sausio 15 d. įsakymas Nr. A1-22/D1-34. Šio įsakymo (3 priedas), jei: statybvietėje vykdomi darbai, nurodyti šių Nuostatų 2 priede; rangovo įmonėje, pagal sutartį su statytoju (užsakovu) arba statinio statybos valdytoju vykdančioje statybos darbus, per paskutinius trejus metus įvyko sunkus ar mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe ar darbuotojui buvo pripažinta profesinė liga; statybvietėje darbų trukmė ilgesnė kaip 30 darbo dienų ir vienu metu dirba daugiau kaip 20 darbuotojų arba numatoma didesnė kaip 500 darbuotojų darbo dienų (pamainų) darbų apimtis.

Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas, statinio statybos valdytojas, kai statinį statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskiria vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius, kurie statybos metu privalo koordinuoti ir kontroliuoti norminiuose teisės aktuose nustatytų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimą bei vykdyti Statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorius pareigas.

Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas užtikrina, kad, prieš pradedant statybvietės įrengimo darbus, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietei būtų nustatytos statybos darbų technologijos projekte. Rengiant šį projektą, turi būti atsižvelgiama ir į statybvietėje vykdomą gamybinę veiklą bei numatomos specialios nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos priemonės, taikomos dirbant darbus.

Rangovinė organizacija darbų eigoje gali papildyti, koreguoti arba keisti statybos organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks statybos darbų kokybei, o taip pat nepažeis darbo saugos reikalavimų. Prieš pradedant vykdyti darbus statybinė organizacija turi pastatyti informacinį stendą, kuris statomas prieš įvažiavimą į statybos aikštelę (netoli vartų), bei parengti statybos darbų technologijos projektą. Rengiant statybos darbų technologijos projektą privaloma vadovautis statinio projektu, techninio projekto sprendiniais, statybos techniniais reglamentais, įmonės statybos taisyklėmis ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais.

Vadovaujantis techniniame projekte pateiktais bendrais statybos paruošimo ir organizavimo principais, techninėmis specifikacijomis ir brėžiniais prieš pradedant statybos darbus, darbų vadovas zoną kurioje pagal projekto brėžinius yra numatyta statybvietė turi būti aptverta laikiną tvorą bei įrengti įspėjamuosius ženklus, informuojančius apie tai, jog netoliese yra pavojinga statybos zona.

Vykdant pasirengimą statybai, bei statybos darbus reikia paruošti darbų vykdymo priemones užtikrinančias saugų darbą.

Siekiant išvengti nelaimingų atsitikimų statybos darbai vykdomi griežtai vadovaujantis suderintu statybos darbų vykdymo technologiniu projektu ir saugos darbe taisyklėmis.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	8	22	0

9. Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka

Statinio techninę priežiūrą organizuoja statinio naudotojas sutarties pagrindu paskirdamas statinio techninį priežiūrėtoją rekonstravimo darbams.

Statinio techninis priežiūrėtojas, atlikdamas statinio techninę priežiūrą, vykdo organizacines ir technines priemones statinio techninei būklei palaikyti, kad būtų užtikrinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę.

Statinių techninės priežiūros taisyklės ir kvalifikacinius reikalavimus statinio techniniam priežiūrėtojui nustato Vyriausybės įgaliosios institucijos, atsižvelgdamos į statinių paskirtį ir jų konstrukcijos sudėtingumą.

Bendrąją (bendrųjų statybos darbų) techninę priežiūrą gali atlikti vienas statinio statybos techninis priežiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas) arba jo vadovaujama priežiūros grupė. Specialiąją statinio statybos techninę priežiūrą gali atlikti vienas specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas arba jo vadovaujama priežiūros grupė. Neatestuoti atitinkamų statybos sričių specialistai privalo turėti aukštesnįjį statybos išsilavinimą ar kitą techninį išsilavinimą (specialųjį vidurinį). Jie dirba kaip statinio statybos techninio priežiūrėtojo (bendrosios ar specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovo) pagalbininkai ir atsiskaito jam.

Statytojui (užsakovui) atsiskaito tik statinio statybos techninis priežiūrėtojas.

Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma sudarant techninės priežiūros sutartį STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ V skyriaus nustatyta tvarka.

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir statinio statybos techninis priežiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis priežiūrėtojas.

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas (kai ji atliekama ne bendrosios techninės priežiūros sudėtyje) yra pavaldus statinio statybos techniniam priežiūrėtojui tik techninės priežiūros koordinavimo klausimais.

Statinio statybos techninis priežiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas) vykdo statinio statybos techninę priežiūrą šia tvarka:

- prieš rekonstrukcijos pradžią iš užsakovo gauna statybą leidžiantį dokumentą arba šio dokumento išdavimo datą ir numerį ir kitus STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 5 punkte nurodytus dokumentus;
- dalyvauja vykdant geodezinių koordinacių, reperų, raudonųjų linijų nužymėjimą ir įtvirtinimą statybvietėje, kartu su geodezijos tarnyba patikrina, priima ir įformina aktais bei schemomis pastatų, priestatų, nutiestų inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų geodezines nuotraukas;
- organizuoja ir dalyvauja užsakovui perduodant statinio statybos vadovui pagal aktą statybvietę bei joje esančių statinių, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų planą;
- kontroliuoja, kad laiku būtų įforminta juridinė, techninė statybvietėje esančių statinių nugriovimo, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų perkėlimo, želdinių bei aplinkos išsaugojimo dokumentacija, geodezinių ženklų apsauga;
- tikrina per visą statinių griovimo laiką, kad statiniai būtų griunami pagal statinio projektą, laikantis įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų, prisijungimo sąlygų, statybą leidžiančio dokumento reikalavimų, o STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 5.5 papunktyje ir (ar) 5.6 papunktyje numatytais atvejais – ir minėtuose papunkčiuose nurodytų asmenų rašytinių sutikimų ir jų sąlygų, jei tokios buvo nustatytos, laiku būtų atliekami reikalingi matavimai ir bandymai;
- sužinojus, kad statinio projekto sprendiniai neatitinka faktiškų statybos sąlygų arba dėl kitų priežasčių negali būti realizuojami, kreipiasi į statytoją (užsakovą), o, jam pavedus, – į statinio projektuotoją dėl projektinių sprendinių koregavimo;
- kontroliuoja statybą leidžiančio dokumento, statinio projekto, prisijungimo sąlygų (tarp jų ir prisijungimo sąlygų statybos laikotarpiui) galiojimo terminus, informuoja statytoją (užsakovą) apie jų pratęsimo (pakeitimo) būtinumą ir, jam pavedus, – tuo rūpinasi;
- kontroliuoja, kad visi statinio projekto pakeitimai būtų atlikti nustatyta tvarka, o, jei keičiami projektiniai sprendiniai, kuriems buvo atlikta ekspertizė, informuoja statytoją (užsakovą), kad būtina atlikti statinio projekto papildomą ekspertizę;
- sustabdo griovimo darbus, jei pakeisti projektiniai sprendiniai neįteisinti nustatyta tvarka;
- kontroliuoja griovimo darbų normatyvinę kokybę, jų atlikimo pagal darbų technologiją nuoseklumą;
- privalo būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę;
- tikrina, kad statybos metu naudojamų statybos produktų bei įrenginių kokybė, nurodyta atitikties dokumentuose, atitiktų reikalavimus, nurodytus statinio projekto techninėse specifikacijose;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	9	22	0

- tikrina ir priima (patvirtinant jų atitikimą naudoti) iš statinio statybos vadovo paslėptus statybos darbus ir paslėptas statinio konstrukcijas (statybos vadovui pateikus dokumentaciją), dalyvaujant specialiųjų statinio statybos techninių priežiūrų vadovams ir statinio projekto vykdymo priežiūros vadovui (kai statinio projekto vykdymo priežiūra privaloma), ir pasirašo atitinkamus aktus;
- dalyvauja išbandant inžinerinius tinklus, inžinerines sistemas, įrenginius, konstrukcijas ir pasirašo jų priėmimo aktus. Inžinerinių tinklų, inžinerinių sistemų, įrenginių priėmimo aktus taip pat pasirašo specialiųjų statinio statybos techninių priežiūrų vadovai (kai statinyje vykdoma specialioji statinio statybos techninė priežiūra);
- dalyvauja viešojo administravimo subjektų, atliekančių statybos valstybinę priežiūrą, bei nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių apsaugos institucijų atliekamuose statinio statybos patikrinimuose;
- dalyvauja įvertinant statinio techninę būklę statinio ekspertizės metu, nustatant statinių, priskirtų nekilnojamosioms kultūros paveldo vertybėms, saugotinus elementus, taip pat sustabdant ir atnaujinant (po sustabdymo) statybos darbus;
- tikrina, kad atliktų statybos darbų dokumentuose nurodyti darbų kiekiai atitiktų faktinius ir, jei reikia, organizuoja tų kiekių nustatymą matuojant, reikalauja, kad statybos specialiųjų darbų aktus pasirašytų specialiųjų statinio statybos techninių priežiūrų vadovai;
- informuoja raštu statytoją (užsakovą), jei statybos darbų atlikimo dokumentuose nurodyti kiekiai neatitinka faktinių arba kai jų nepasirašė specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovai, ir atlieka tolimesnius veiksmus pagal statytojo (užsakovo) nurodymus;
- pasirašo (vizuoja) pateiktus sumokėti darbų atlikimo dokumentus tik tada, kai juose nurodyti statybos darbų kiekiai atitinka faktinius, atlikti statybos darbai atitinka statinio normatyvinės kokybės reikalavimus bei kai juos pasirašė specialiųjų techninių priežiūrų vadovai;
- neleidžia naudoti statinio arba jo dalies iki statybos užbaigimo akto / deklaracijos surašymo, įspėja apie tai statytoją (užsakovą) raštu ir prireikus informuoja viešojo administravimo subjektą, atliekantį statybos valstybinę priežiūrą;
- kontroliuoja, kad į Statybos darbų žurnalą įrašyti techninės priežiūros, statinio projekto vykdymo priežiūros, viešojo administravimo subjektų atliekančių statybos valstybinę priežiūrą reikalavimai bei statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų reikalavimai būtų įvykdyti nustatytais terminais;
- statinio statybos techninis priežiūrėtojas (statinio statybos bendrosios techninės priežiūros vadovas) paskirsto aukščiau išvardytas priežiūros funkcijas tarp savęs ir jo vadovaujamoje grupėje dirbančių specialiųjų statinio statybos techninių priežiūrų vadovų jo paties patvirtintu dokumentu;
- kartu su rangovu rengia dokumentus, reikalingus statybai užbaigti.

10. Griaunami esami statiniai ir iškeliami inžineriniai tinklai

Griaunamų esamų statinių ar iškeliamų inžinerinių tinklų nėra.

11. Susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų orientacinis kiekis, jų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos

Statybos darbų vykdymo metu ir statybos užbaigimo metu aplinka objekte ir aplink jį turi būti saugoma nuo užteršimo. Rangovas surenka visas atliekas, gamybos ir komunalinius teršalus ir transportuoja juos į valdžios institucijų patvirtintą sąvartyną. Rangovas atsako, kad toksiškos medžiagos ar skysčiai nepatektų į orą, vandenį ir žemės plotą statybos vietoje ar arti jos, ir apsaugo Statytoją nuo bet kokių jam reiškiamų pretenzijų ar įsipareigojimų.

Susidariusios statybinės atliekos tvarkomos vadovaujantis „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis“, kurios nustato statybinių atliekų susidarymo ir tvarkymo planavimo, apskaitos ir tvarkymo statybvietėje, statybinių atliekų smulkinimo mobiliai įranga statybvietėje, neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimo, statybinių atliekų vežimo, naudojimo ir šalinimo, asbesto turinčių statybinių atliekų tvarkymo reikalavimus. Statybinės bei mišrios komunalinės atliekos sandėliuojamos tam tikslui įrengtose vietose (įrengiamos vadovaujantis „Darboviečių įrengimo statybvietės nuostatais“). Susidariusių atliekų išvežimui tinkamam kiekiui, atliekos perduodamos tvarkymui įmonės, registruotoms atliekas tvarkančių įmonių registre ir turinčioms licencijas tvarkyti šias atliekas.

Statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse nustatyta tvarka. Statybinių atliekų apskaitos dokumentai saugomi pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus. Duomenys apie statybinių atliekų išvežimą įrašomi Statybos darbų žurnale.

Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarancios: komunalinės atliekos – maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kitos buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas; inertinės atliekos – betonas,

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	10	22	0

plytos, keramika ir kitos atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai; perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos –pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir (ar) perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos; pavojingosios atliekos – tirpikliai, dažai, klėjai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą; netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.). Išrūšiuotos atliekos turi būti perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir šalinimo.

Nepavojingos statybinės atliekos gali būti laikinai laikomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti laikinai laikomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Surinktos antrinės žaliavos (popierius, stiklas, metalas, mediena, plastmasė) perduodamos į įmones antriniam perdirbimui. Metalų atliekos sandėliuojamos atskirame konteineryje. Jos perduodamos, šias atliekas galinčiai, sandėliuoti, perdirbti ir utilizuoti įmonei.

Orientacinis susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų kiekis pateiktas lentelėje

Technologinis procesas	Pavadinimas	Atliekos				
		Kiekis		Agregatinis būvis (kietas, skystas, pastos)	Kodas pagal atliekų sąrašą	Numatomi atliekų tvarkymo būdai
		Kiekis	Mato vnt.			
Ardymo darbai	Betonas	21.1	m ³	kietas	17 01 01	Numatomas išvežimas į rangovo pasirinktą vietą
Ardymo darbai	Betoninės plokštės	851,5	m ²	kietas	17 01 01	Numatomas išvežimas į rangovo pasirinktą vietą
Ardymo darbai	Plastmasė	254.32	m ²	kietas	17 02 03	Numatomas išvežimas į rangovo pasirinktą vietą
Ardymo darbai	Metalas	231.85	m ²	kietas	17 04	Numatomas išvežimas į rangovo pasirinktą vietą

Pastaba: Rangovas darbų metu privalo tikslinti statybinių atliekų kiekį. Prieš pateikiant komercinį pasiūlymą turi būti atliekami matavimai bei patikslinami atliekų kiekiai. Rangovas turi įsivertinti visus reikalingus griovimo/atstatymo/utilizavimo kiekius, griovimui reikalingą įrangą, mechanizmus, žmogiškuosius išteklius. Pavojingų atliekų tvarkymas atliekamas, teisės aktų nustatyta tvarka. Prieš utilizuojant konstrukcijas Rangovas turi susiderinti su Užsakovu dėl tolimesnio jų panaudojimo ir jei kitaip nenurodo Užsakovas išvežama utilizacijai. Užsakovas gali nurodyti, kur demontuotas konstrukcijas Rangovas turi transportuoti/pristatyti.

12. Gamybinės, ūkinės ar kt. Veiklos ribojimo, sustabdymo ar nutraukimo sąlygos

Statybos darbų metu gamybinės, ūkinės ar kito pobūdžio veiklos ribojimas, sustabdymas ar nutraukimas nėra numatomas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	11	22	0

13. Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniams įrenginiams ir mechanizmsams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos

Papildomą žemės sklypą laikiniems pastatams, įrenginiams bei medžiagoms sandėliuoti nustato Rangovas, suderinęs su žemės sklypo savininku ar valdytoju. Pasirinkta vieta konkretizuojama Rangovo technologiniame projekte. Jei reikia rengti privažiavimo keliuos, jie rengiami keliui skirtoje juostoje arba laikinai išnuomotoje žemėje (privažiavimo kelių bei aikštelės įrengimą Rangovas įsivertina pats). Statybvietėje įrengiama tiek ir tokio pobūdžio judėjimo kelių, kad judėjimas darbuotojų saugai ir sveikatai nekeltų pavojaus.

Ryšių ir elektros linijų apsaugos zonoje be raštiško įmonių, aptarnaujančių šias ryšių linijas, leidimo ir darbų metu nesant tos įmonės atstovo sandėliuoti medžiagas, įrengti transporto priemonių ir mechanizmų stovėjimo aikštelės draudžiama. Laikinių inžinerinių tinklų trasos konkretizuojamos Rangovo technologiniame projekte.

14. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino ribojimo ar uždarymo galimybės ir sąlygos

Statybos darbų metu galimas laikinas eismo ribojimas remontuojamame kelyje. Eismas reguliuojamas vadovaujantis Automobilų kelių darbo vietų aptvėrimo ir eismo reguliavimo taisyklių T DVAER 12 reikalavimais.

15. Aprūpinimo elektra, vandeniu ir kitais resursais, teritorijos apšvietimo, notekų šalinimo ar surinkimo galimybės ir sąlygos statybos metu

Statybos aprūpinimui elektros energija ir vandeniu siūloma pasijungti nuo esamų atitinkamų tinklų ir įrengti laikinus apskaitos prietaisus, todėl ir laikinos sandėliavimo aikštelės turėtų būti parinktos taip, kad netoliese būtų elektros tinklų linijos, nuo kurių Rangovas galėtų pasijungti tiekiamą, prieš tai susiderinus su atitinkamomis institucijomis.

Geriamas vanduo turi atitikti higienos reikalavimus.

Darbo vietos, patalpos ir judėjimo keliai turi būti kiek galima daugiau apšviesti natūralia šviesa. Tamsiu paros metu, taip pat kai natūralaus apšvietimo nepakanka, turi būti įrengtas reikiamas dirbtinis apšvietimas, jei reikia, naudojami kilnojami šviesos šaltiniai, atsparūs aplinkos poveikiui. Dirbtinis apšvietimas neturi trukdyti pastebėti ir suvokti įspėjamuosius saugos ženklus arba užrašus. Patalpų, darbo vietų ir judėjimo kelių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad darbuotojams nekiltų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies. Patalpose, darbo vietose ir judėjimo keliuose, kai išsijungus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia labai didelis pavojus, turi būti įrengtas reikiamas avarinis apšvietimas.

Gruntinio vandens, lietaus bei griovio vandens pašalinimo priemonės turi numatyti Rangovas statybos technologiniame projekte. Statybos metu specialių priemonių nuotekų surinkimui nenumatyta, todėl Rangovas turi užtikrinti, kad į nuotekas nepatektų labiausiai tikėtinų ir ypač kenksmingų gamtai naftos produktų.

16. Reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms – orientacinis mechanizmų sąrašas nurodant techninius rodiklius

Statybos metu rekomenduojama naudoti šiuos pagrindinius mechanizmus ir autotransporto priemones (konkretūs mechanizmai, jų judėjimas nurodomi Rangovo technologiniame projekte):

- autosavivarčiai;
- traktoriai;
- autokranas;
- prikabinamas volas;
- krovininės mašinos;
- specializuotas automobilis.

Visi statybos metu naudojami mechanizmai ir autotransporto priemonės parenkami tokie, kurie nesukeltų vibracijos aplink statybos sklypą esantiems pastatams.

Žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės bei įrenginiai turi būti:

- tinkamai suprojektuoti ir pagaminti atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus;
- techniškai tvarkingi;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	12	22	0

- tinkamai ir teisingai naudojami;
- žemės darbų mašinų, transporto priemonių ir transportavimo įrenginių vairuotojai bei juos aptarnaujantys darbuotojai turi būti specialiai apmokyti;
- būtina užtikrinti, kad žemės darbų mašinos, transporto priemonės ir transportavimo įrenginiai neišvyktų į iškasas arba į vandenį (minimalus atstumas nuo iškasų šlaito krašto iki artimiausios statybinės mašinos atramos būtų parenkamas pagal DT 5-00 p. 26 1 lentelę);
- žemės darbų mašinų ir transportavimo įrenginių kabinos, kur to reikia, mašinai apvirtus turi apsaugoti vairuotoją nuo suspaudimo ir krentančių daiktų.

Visi kėlimo mechanizmai ir kėlimo reikmenys, įskaitant pagrindines sudedamąsias dalis, tvirtinimus, įtvirtinimus ir atramas, turi būti:

- reikiamai suprojektuoti ir pastatyti bei pakankamai stiprūs naudoti pagal numatytą paskirtį;
- teisingai sumontuoti ir naudojami;
- tvarkingi ir prižiūrimi;
- tikrinami ir reguliariai bandomi bei kontroliuojami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu bei kitais norminiais teisės aktais;
- aptarnaujami kvalifikuotų (atitinkamai apmokytų, atestuoatų) darbuotojų;
- ant visų kėlimo mechanizmų ir priemonių turi būti aiškiai matomoje vietoje nurodytas didžiausias leistinas apkrovos dydis – keliamoji galia;
- kėlimo mechanizmai ir priemonės turi būti naudojami tik pagal paskirtį;
- krovinių paėmimo įtaisų kroviniai kabliai turi būti su apsauginiais užraktais, kad krovinyje negalėtų savaime iškristi.

17. Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos, higienos reikalavimai ir sąlygos

Prieš statybos darbų pradžią veikiančios įmonės teritorijoje statybos Rangovas ir įmonės vadovas privalo įforminti aktą-leidimą, kuriame turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai. Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai arba kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas. Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

Gyvenvietėse ir veikiančių įmonių teritorijose esančios statybvietės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Visas personalas privalo būti supažindintas su projektu. Gatvėje dirbantys darbuotojai privalo dėvėti oranžinius darbo rūbus arba signalines oranžines liemenes. Mechanizatoriai, vairuotojai ir kiti darbuotojai – signalines oranžines liemenes. Visi automobiliai ir mechanizmai, dirbantys kelyje, turi dirbti įsijungę oranžinės spalvos mirksinčius švyturėlius.

Visi darbuotojai, dirbantys statybvietėje, privalo būti išklause darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą darbo vietoje, priešgaisrinės saugos instruktavimą ir aplinkosaugos reikalavimus, turėti galiojantį sveikatos patikrinimo pažymėjimą. Mechanizatoriai ir vairuotojai turi turėti galiojančius pažymėjimus, leidžiančius valdyti paskirtus mechanizmus ir mašinas. Darbuotojai, dirbantys pagal paskyras – leidimus, turi būti pasirašytinai supažindinti su paskyros – leidimo reikalavimais. Darbuotojai gali dirbti tik tą darbą, kuriam jie yra instruktuoti.

Darbuotojai privalo žinoti darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos, asmens higienos reikalavimus ir juos vykdyti, mokėti suteikti pirmąją medicininę pagalbą ir naudoti pirmosios pagalbos priemones. Statybvietėje turi būti užtikrinta, kad darbuotojui bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba.

17.1. Darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga

Statybos aikštelėje turi būti užtikrintas:

- visų statybinių elektros įtaisų įžeminimas;
- mechanizmų besisukančių dalių aptvėrimas;
- pakankamas ir saugus darbo vietų apšvietimas tamsiuoju paros metu;
- kenksmingų dujų, garų ar dulkių priemaišų ore nebuvimas;
- tinkamas statybinių medžiagų sandėliavimas;
- tinkamas elektros srovės įtampos 13 – 36 V ribose parinkimas;
- visų elektros įtaisų dalių su srove (neizoliuoti laidai, kirtiklių ir saugiklių kontaktai, gnybtai) apsaugojimas tinkamais aptvarais.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	13	22	0

Statybos aikštelė turi būti tvarkinga. Negalima užgriozdinti 3,5 m pločio pravažiavimų ir 1 m pločio praėjimo takų. Medžiagos ir gaminiai turi būti sandėliuojami, kad nesužeistų dirbančiųjų, t.y. rietuvių aukštis neturi būti didesnis už 2,25 m.

Dirbant statybvietėje būtina laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, tinkamų darbo ir poilsio režimų bei naudoti atitinkamas saugos darbe priemones. Rizikos faktoriai, keliantys pavojų darbuotojų sveikatai ir gyvybei: kėlimo įranga, potencialiai pavojingi įrenginiai.

Statybos metu galimi neigiami poveikiai darbuotojų saugai: vibracija, triukšmas, krintantys daiktai, todėl visi dirbantieji, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį, statybos aikštelėje turi būti su apsauginiais šalmais, apsauginiais akinais, respiratoriais (ardymo dabai), pirštinėmis, batais, ausinėmis

Visi asmenys, esantys statybos aikštelėje, privalo dėvėti apsauginius šalmus. Vyresnysis stropuotojas (montuotojas) privalo išsiskirti šalmo spalva arba turėti raištį ant rankovės.

Atliekant darbus ant 6 m ir aukštesnių pastolių, turi būti ne mažiau kaip du paklotai: darbinis (viršutinis) ir apsauginis (apatinis).

Darbus atliekant didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, perdengimo ar darbo pakloto, kai pagrindinė priemonė, apsauganti nuo kritimo, yra saugos diržas, darbuotojai privalo turėti aukštalipio klasifikaciją. Be to, darbuotojai turi apsijuosti apraišais, apsaugančiais dirbančiojo kūną taip, kad kritimo atveju smūgio jėga būtų paskirstyta tolygiai į stipriausias kūno vietas.

Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus – su viduriniu tašeliu. Montuotojams draudžiama vaikščioti konstrukcijomis ir jų elementais (sijomis, rygeliais ir kt.), ant kurių nėra galimybės įrengti reikiamo pločio perėjimo su aptvarais.

Draudžiama dirbti aukštyje atvirose vietose, kai vėjo greitis yra 15 m/s ir didesnis bei plikšalos, lijdros, rūko ir blogo matomumo darbo vietose.

Dirbti didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, perdengimo arba darbo pakloto, kai pagrindinė priemonė, apsaugojanti nuo kritimo, yra saugos diržas, darbuotojai privalo turėti aukštalipio kvalifikaciją. Naujus darbuotojus, atliekančius aukštalipio darbus, vienerius metus turi prižiūrėti patyrę darbuotojai, paskirti darbdavio įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu.

Pastolius naudoti tik inventorinius, pagamintus įmonėse ir turinčius pasą. Apdailos darbams skirti pastoliai turi atlaikyti tolygiai paskirstytą krūvį 200 kg/m². Negalima pastolių perkrauti. Statant pastolius vis aukštyse, reikia šachmatine tvarka juos pritvirtinti prie sienos. Pastolių aukštai daromi 1,8 m, o pakloto plotis tinkavimui 1,5 m, dažymui 1 m.

Darbų saugos reikalavimai:

- statybos teritorijoje transporto judėjimo greitis turi būti 10 km/h;
- statyboje draudžiama kelti krovinį, kurio svoris didesnis už krano keliamąją galią;
- statyboje negalima pervežti krovinius virš dirbančių žmonių.

Atliekant statybos darbus rangovas vadovaujasi LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro įsakymais, kad:

- triukšmas darbo aplinkoje turi neviršyti 2005-04-15 patvirtinto įsakymo Nr.A1-103/V-265 „Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatai“ reikalavimų;
- vibracija darbo aplinkoje turi neviršyti 2004-03-02 patvirtinto įsakymo Nr.A1-55/V-91 „Darbuotojų apsaugos nuo vibracijos keliamos rizikos nuostatai“ reikalavimų;
- oro tarša turi neviršyti LR higienos normos HN 23:2007 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ reikalavimų.

Statybos darbuotojų profilaktiniai sveikatos patikrinimai priimant į darbą ir periodiškai vykdomi vadovaujantis 2000-05-31 patvirtinto LR sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ reikalavimais.

17.2. Statybvietės aptvėrimas, pavojingos zonos ir jų aptvėrimas

Statybvietės supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos. Asmenys, organizuojantys darbus, turi užtikrinti, kad darbo vietos būtų aptvertos ir pažymėtos reikiama kelių ženklais, atitvarais ir nukreipiamaisiais įtaisais, o tamsiuoju paros metu ar esant blogam matumui, – ir šviesomis.

Statybvietė turi būti aptverta, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statybviečių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m.

Prieš statybos darbų pradžią statybvietės teritorija pagal saugos ir sveikatos taisyklių statyboje DT-5-00 reikalavimus privalo būti aptverta laikina tvora. Tvoros tvėrimas numatytas aptvėriant statybvietės zoną.

Pagal DT 5 – 00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatomos pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia ar gali veikti rizikos veiksniai.

Pavojingoms zonoms, su nuolat veikiančiais pavojingais arba kenksmingais veiksniais,

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	14	22	0

priskiriamos vietos:

1. prie elektros įrenginių įtampą turinčių neizoliuotų srovinių dalių,
2. neaptvertos esančios aukštyje, kai aukščio skirtumas 1,3 m ir didesnis,
3. kuriose pavojingų arba kenksmingų medžiagų koncentracija darbo aplinkos ore gali viršyti ribines vertes.

Pavojingų zonų ribos, kur veikia rizikos veiksniai kenksmingų medžiagų, viršijančių ribinę vertę, nustatomos matavimais.

Pavojingų zonų ribos arti judančių mašinų ir įrenginių dalių – 5 m nuo jų, jei gamintojo instrukcijoje nėra griežtesnių ar papildomų reikalavimų.

Pavojingoms zonoms priskiriamos vietos:

- 1) esančios šalia statomų statinių ir montuojamų (ardomų) konstrukcijų ar įrenginių;
- 2) virš kurių atliekami konstrukcijų ar įrenginių montavimo (ardymo) darbai;
- 3) virš kurių kroviniai keliama ir transportuojami kėlimo kranais;
- 4) kuriose juda mašinos ar jų dalys.

Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.

Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose veikia ar gali atsirasti rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra – leidimas.

Darbų vykdymui pavojingose zonose paskyrą-leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Darbų vadovas supažindina darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įformina paskyroje-leidime. Vykdamas statybos darbus gali būti pavojingi ir kenksmingi veiksniai statybvietėje: įvairūs kliuviniai; netvarkingai sandėliuojamos medžiagos; nepalankios meteorologinės sąlygos; kėlimo mašinos; kritimas į iškasas; žemės sankasos nuošliaužos ir pan. Su visais darbų metu naujai atsirandančiais pavojingais ir kenksmingais veiksniais visi Rangovo ir subrangovų darbuotojai supažindinami instruktavimo metu.

17.3. Pagrindiniai transporto, pėsčiųjų keliai, būtinieji kelio ženklai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Kelių eismo taisyklėmis atliekant statybos darbus, eismui pavojingos kliūtys ir darbų vietos privalo būti pažymėtos signaliniais ženklais Nr. 106. Nuimti kliūtys arba darbų vietos ženklinimą signaliniais ženklais galima tik tada, kai pašalinamos kliūtys, užbaigiami darbai.

Judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuotos, išdėstytos ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekelti pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiama prižiūrimi ir tikrinami. Transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, tarpavarčių bei laiptinių.

Statyviečių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m. Aptvarai, esantys šalia masinio žmonių judėjimo kelių, turi būti ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų. Vykdamas žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių įmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, turi būti aptvertos pagal vadovaujantis Saugos ir sveikatos taisyklių statyboje reikalavimais. Perėjimo vietose per iškasas turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai su aptvarais, apsaugančiais nuo kritimo.

17.4. Autotransporto eismo gatvėje laikinas ribojimas statybos darbų metu

Vykdamas statybos darbus objekte turi būti tinkamai organizuota ir paženklinta darbo zona. Dirbančiųjų gatvėje arba šalia jos saugumas turi būti užtikrinamas, perspėjant gatvės eismo dalyvius apie vykdomus darbus tam tikromis priemonėmis.

Reikalavimai apie darbo vietų aptvėrimą ir naudojamus kelio ženklus yra iš dėstyti Automobilių kelių darbo vietų aptvėrimo ir eismo reguliavimo taisyklėse T DVAER 12. Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklės nustato kelio ženklų ir vertikaliojo ženklinimo projektavimo ir įrengimo reikalavimus.

Organizuodamas eismą kelių (gatvių) ruožuose, sankryžose, įrengdamas kelio ženklus ir vertikalųjį ženklinimą kelio savininkas ir (ar) valdytojas (toliau – kelio valdytojas) privalo:

- užtikrinti, kad būtų laikomasi kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo naudojimo proporcingumo, vengti eismo organizavimo priemonių pertekliaus; eismo organizavimo priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį, kad nedidėtų

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	15	22	0

miesto vizualinė tarša, kuri atitrauktų transporto priemonių vairuotojų dėmesį nuo eismo situacijos stebėjimo ir transporto priemonės valdymo, kas nepriimtina saugaus eismo požiūriu;

- naudoti tokias technines eismo organizavimo priemones, kad eismo organizavimas būtų tinkamas, aiškus, vienodai suprantamas visiems eismo dalyviams ir neklaidintų jų;
- įvertinti toje eismo situacijoje taikytinas Kelių eismo taisyklių nuostatas, kelio ženklų reikalavimus, galiojimo zoną ir kt.
- užtikrinti, kad kelio ženklai būtų pritvirtinti taip, kad kelio ženklų plokštuma nepasisuktų dėl oro ar kitų veiksnių.

17.5. Kėlimo kranų, kitų statybos stacionarių mechanizmų galimos pastatymo vietos

Kai statant, rekonstruojant, statinius naudojami kėlimo kranai ir į jų pavojingas zonas patenka gyvenamieji namai, visuomeniniai, gamybiniai ir kiti statiniai, transporto arba pėsčiųjų keliai (šaligatviai), statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietės įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės: transporto ir pėsčiųjų kelių perkėlimas už pavojingų zonų ribų; apsauginių priedangų įrengimas; žmonių išskeldinimas iš statinių arba darbų vykdymas tuo metu, kai statiniuose nėra žmonių ir panašiai.

17.6. Buities, sanitarinių ir higienos patalpų galimos įrengimo zonos

Persirengimo kambariai turi būti įrengti darbuotojams, kurie turi dėvėti darbo drabužius, taip pat įrengti ten, kur sveikatos arba etikos požiūriu jie negali persirenginėti kitoje patalpoje. Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama, jie turi būti pakankamai erdvūs, juose turi būti įrengtos sėdimos vietos. Taip pat turi būti įrengtos rakinamos vietos darbuotojų drabužiams bei asmeniniams daiktams saugoti. Esant tam tikroms aplinkybėms (dirbant su kenksmingomis medžiagomis, esant drėgmei, su nešvarumais ir kitais atvejais), asmeniniai drabužiai ir daiktai turi būti laikomi atskirai nuo darbo drabužių. Moterims ir vyrams turi būti įrengti atskiri persirengimo kambariai arba turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu.

Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbo higienos reikalavimus, darbuotojams turi būti įrengtas reikiamas skaičius dušų. Dušų kambariai turi būti įrengti atskirai vyrams ir moterims arba turi būti numatyta galimybė jiems atskirai naudotis dušų kambariais. Dušų kambariai turi būti reikiamo dydžio, kad, laikydamasis atitinkamų higienos normų, kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomai praustis. Dušams turi būti tiekiamas karštas ir šaltas vanduo. Kai nebūtina įrengti dušų, netoli darbo vietų ir persirengimo kambarių turi būti įrengtas reikiamas skaičius praustuvų su tekančiu vandeniu (jei būtina – karštu vandeniu). Praustuvai turi būti įrengti vyrams ir moterims atskirai arba sudaryta galimybė jais naudotis atskirai.

Darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo kambarių ir dušų arba prausyklų turi būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų. Vyrams ir moterims turi būti įrengti atskiri tualetai arba numatyta galimybė jais naudotis atskirai.

17.7. Darbuotojų aprūpinimas geriamuoju vandeniu

Geriamojo vandens įrenginiai turi būti įrengti prie gamybos patalpų. Geriamojo vandens įrenginiai turi būti žymimi ženklu „Geriamasis vanduo“. Stacionarius geriamojo vandens įrenginius draudžiama įrengti:

- cheminių nuodų ir pavojingų medžiagų gamybos ir sandėliavimo patalpose;
- prie intensyvaus transporto naudojimo vietų;
- prie pavojingų įrenginių.

Tiekiamas vanduo turi atitikti geriamojo vandens higienos ir kokybės reikalavimus.

17.8. Atliekų ir statybinių atliekų galimos sandėliavimo zonos

Statybinės atliekos tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių numatyta tvarka.

Statybinės atliekos iki jų išvežimo į sąvartynus ar panaudojimo vietoje kaupiamos ir saugomos aptvortoje statybos teritorijoje: konteineriuose, uždaroje taroje, uždaroje talpoje ar tvarkingose krūvose, jei jos neteršia aplinkos. Rangovas atsako už atliekų tvarkingą pakrovimą ir pristatymą į sąvartas.

Statytojas baigęs darbus statyboje, statinio pripažinimo tinkamu naudoti komisijai pateikia dokumentus apie netinkamą perdirtbi ar panaudoti atliekų pristatymą į sąvartas.

17.9. Saugos reikalavimai ir priemonės atliekant darbus veikiančioje įmonėje arba greta jos

Prieš statybos darbų pradžią veikiančios įmonės teritorijoje statybos Rangovas ir įmonės vadovas privalo įforminti aktą – leidimą pagal „Saugos ir sveikatos taisyklių statyboje DT 5-00“ 1 priedą, kuriame turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	16	22	0

Gyvenvietėse ir veikiančių įmonių teritorijose esančios statybvietės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Vykdamas žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių įmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, taip pat turi būti aptvertos pagal „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5-00“ 20 punkto reikalavimus.

17.10. Nurodymai ar sprendiniai įvykus avarijai ar gaisrui statybvietėje

Pavojingose gaisro atžvilgiu darbo zonose, gerai prieinamoje vietoje būtina įrengti priešgaisrinį postą (skydas su gesintuvais ir kitu priešgaisrinio inventoriu). Priešgaisrinės apsaugos klausimais griežtai vadovautis "Bendrosios gaisrinės saugos taisyklėmis" bei kitais norminiais dokumentais ir taisyklėmis.

Gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai turi būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai darbuotojams apmokyti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose. Ženklaai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.

Išorinių gaisrų gesinimas numatomas iš esamų vandentiekio šulinių ir požeminių gaisrinių hidrantų.

Rangovas ekstremalių situacijų atveju turi paruošti dirbančiųjų žmonių evakuacijos planą ir iškabinti matomoje vietoje.

17.11. Būtinės pirmosios medicininės pagalbos priemonės

Statybvietėje turi būti užtikrinta, kad darbuotojui bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą.

Atsižvelgiant į statybos darbų apimtį ir (arba) veiklos rūšį, pagal darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus turi būti numatytos patalpos pirmajai pagalbai teikti. Pirmosios pagalbos patalpose turi būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga bei priemonės. Į tokias patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, ir nurodytos kelrodžiais. Pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietas turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos. Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

17.12. Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų reikalavimai

Atliekant statinio statybinius tyrinėjimus, statant statinį, jį naudojant ir prižiūrint privaloma vadovautis:

- Lietuvos Respublikos statybos įstatymu;
- STR 2.01.01(1):2005 „Esminis statinio reikalavimas. „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“;
- STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“;
- STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“;
- STR 2.01.01(4):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga.“
- STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Apsauga nuo triukšmo“;
- STR 2.01.01(6):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas.

Taip pat privalu vadovautis kitais įstatymais, teisės aktais ir nustatyta tvarka patvirtintais normatyviniais statinio saugos ir paskirties dokumentais.

Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas.

Šios sąlygos yra:

- Statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- Galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
- Galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- Patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- Gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- Apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	17	22	0

- Apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- Hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

18. Statinių statybos ir statybos darbų eiliškumo grafikas

Pradėti statybos darbus Rangovas gali tik gavus statybą leidžiančius dokumentus pagal STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai“ reikalavimus ir tik parengęs statybos darbų technologijos projektą, kuris nustato konkretaus statinio statybos, kaip technologinio proceso, reikalavimus, nurodo statinio projekto įgyvendinimo būdus bei metodus ir numato konkrečius sprendinius bei priemones, užtikrinančius darbuotojų saugą ir sveikatą. Rangovas technologiniame (darbų vykdymo) projekte gali papildyti, koreguoti arba keisti statybos organizavimo projekto sprendinius, jeigu tai nepažeis darbo saugos reikalavimų, nepakenks aplinkai, o taip pat nepakenks statybos darbų kokybei.

Statinio statybos darbams vadovauja tik nustatyta tvarka atestuoti vadovai pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą ir techninį reglamentą „Teisės eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas įgijimo tvarkos ir teritorijų planavimo specialistų atestavimo tvarkos aprašas“.

Statybos trukmė nustatoma remiantis vidutiniu metiniu vieno darbininko išdirbiu, priimtu darbininkų sk., statybos - montavimo darbų apimtimi ir turi būti suderinta su Užsakovu. Statyba vykdoma viena pamaina.

Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Viso
1	Statybos trukmė	mėn.	3
2	Darbuotojų skaičius statyboje:	žm.	10
3	a) darbininkų	žm.	9
4	b) vadovų, specialistų ir tarnautojų	žm.	1

Statybos darbų eiliškumo grafikas:

Eil. nr.	Darbų pavadinimas	Darbų savaitės					
		1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12
1	Ardoma esamos dangos konstrukcija						
2	Ardomos esamos pėsčiųjų tunelio konstrukcijos						
3	Kasama tunelio šachta į keltuą						
4	Trasos nužymėjimas						
5	Statybos sklypo paruošimas						
6	Trasos nužymėjimas						
7	Statybos sklypo paruošimas						
8	Atvežamos pagrindo sluoksnių medžiagos ir sandėliuojamos keliose vietose išilgai trasos						
9	Žemės sankasos įrengimas						
10	Įrengiamos atraminės konstrukcijos keltuvo šachtai						
11	Šalčiui nejautrių dangos sluoksnių įrengimas						
12	Nesurištųjų mineralinių medžiagų sluoksnių įrengimas						
13	Keltuvų įrengimas						
14	Betoninių dangų įrengimas						
15	Pėsčiųjų tunelio įrengimas						
16	Esamų laiptų pakopų tvarkymas						
17	Išvežamos šiukšlės						

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	18	22	0

Esant neigiamai temperatūrai bei grunto įšalui nulinio ciklo darbai atlikti nerekomenduojami dėl išaugusių darbo bei medžiagų sąnaudų. Šildymo sistemos remonto bei langų ir durų keitimo darbai gali būti vykdomi tik ne šildymo sezono metu. Taip pat vykdant fasadų šiltinimo darbus būtina atsižvelgti į pasirinktos fasadų šiltinimo sistemos reikalavimus, t. y. kokioje žemiausioje temperatūroje leidžiama dirbti su atitiktomis medžiagomis bei konkrečiuose statybos procesuose.

19. Trasos paruošimas

Statybos aikštelė aptveriamą laikinomis aptvėrimo priemonėmis. Statybos aikštelėje pastatomas vagonėlis su buitinėmis patalpomis. Prie buitinių patalpų, rūkymo vietų įrengiami priešgaisriniai skydai.

Rangovas privalo garantuoti statybvietės paviršiaus nusausinimą, lietaus vandens nuleidimą, apsaugoti ją nuo pavojingo požeminių vandenų poveikio ir pavasario polaidžio. Prieš pradėdamas statybos darbus, turi būti pašalintas dirvožemio sluoksnis ir kitos netinkamos ar pavojingos medžiagos.

19.1. Pagrindo įrengimas

Sluoksnis klojamas tik ant nepažeisto, lygaus ir švaraus paviršiaus, pašalinant bet kokį purvą, molį, užšalusį gruntą ar kitus nereikalingus likučius nuo prieš tai vykusių statybos ar remonto darbų. Pažeisti ar nelygūs paviršiai turi būti remontuojami, sutankinant išlyginamąjį sluoksnį iš tos pačios medžiagos. Aukščiau esantis pagrindo sluoksnis klojamas tik pilnai įrengus žemiau esantį sluoksnį, kuris turi būti švarus, lygus ir nepažeistas. Nesurištasis mineralinių medžiagų mišinys turi būti klojamas klotuvu. Nesurištųjų medžiagų pagrindo sluoksniai turi būti rengiami laikantis JT SBR 19 reikalavimų.

19.2. Dangų įrengimas

Takų dangų konstrukcijos parenkamos techninio darbo projekto metu įvertinus esamus gruntus, statinyje vyraujančias hidrologines ir hidrogeologines sąlygas. Takų dangų konstrukcijos parenkamos vadovaujantis KPT SDK 19 Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklėmis.

19.3. Specialūs reikalavimai neįprastų statybos darbų technologijai

Specialūs reikalavimai neįprastų statybos darbų technologijai nepateikiami dėl jų neaktualumo.

19.4. Privalomos pastabos dėl statybos darbų technologijos projekto rengimo

Vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ reikalavimais, statybos darbų technologijos projektas privalomas statant, rekonstruojant ar kapitališkai remontuojant ypatinguosius statinius. Rengiant statybos darbų technologijos projektą privaloma vadovautis saugaus darbo ir sveikatos taisyklėmis statyboje DT-5-00.

19.5. Statybos ribojimas ir konservavimas

Statinio konservavimo darbai atliekami (jei numatoma ilgesnė kaip 3 mėnesių Statybos sustabdymo trukmė):

- Kai Statyba (išskyrus savavališką) sustabdoma statybos valstybinę priežiūrą atliekančio pareigūno reikalavimu – gavus šio pareigūno leidimą atlikti statinio konservavimo darbus, išduodamą statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 nustatyta tvarka;
- Kai Statybos sustabdymo pagrindas yra savavališka Statyba, – tik tais atvejais, kai juos atlikti leidžia teismas savo sprendimu ar nutartimi;
- Kai Statybą sustabdo pats statytojas savo sprendimu. Privaloma atlikti tokias statinio konservavimo darbų apimtis:
- Jei Statybą sustabdė Pareigūnas, atliekama tik minimali konservavimo darbų apimtis;
- Jei Statybą sustabdė statytojas savo sprendimu, konservavimo darbų apimtis neribojama; Minimali statinio konservavimo darbų apimtis turi užtikrinti:
- Sumontuotų (pastatytų) statinio laikančių konstrukcijų ir atitvarų apsaugą nuo ardančių klimato, gruntinio vandens, grunto nuošliaužų, laikinų koncentruotų krūvių ir kitų poveikių, nestatant ir neįrengiant naujų konstrukcijų;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	19	22	0

- Nelaimingų atsitikimų statybvietėje prevenciją: statybvietės aptvėrimą, įėjimų į statinius laikiną uždarymą, laikinų statybvietės inžinerinių tinklų atjungimą nuo veikiančių inžinerinių tinklų, iškasų užpylimą ar aptvėrimą, šulinių uždengimą, įspėjamųjų ženklų pastatymą ir kitų saugos priemonių atlikimą;
- Priešgaisrinę apsaugą: degalų, tepalų ir degių statybos produktų pašalinimą iš statybvietės, priešgaisrinių privažiavimų atlaisvinimą ir kitų gaisro prevencijos priemonių atlikimą;
- Aplinkos apsaugą nuo taršos iš statybvietės: paviršinio vandens nutekėjimą, lakių statybos produktų pašalinimą arba uždarymą, cheminių medžiagų, degalų bei tepalų nepatekimą į aplinką ir kitas priemones.

20. Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka, priežiūros periodiškumas ir darbo apimtis

Projekto darbai atliekami šiltuoju metų laiku, kurio statybą pertraukia technologinė pretrauka nuo gruodžio 15 d. iki kovo 15 d. Dalinių konservavimų ar statybos ribojimų nėra. Viena darbuotojo pamaina trunka 8 darbo valandas.

Pagal STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“ V skyrių, Statinio techninis priežiūrėtojas (toliau – techninis priežiūrėtojas), atlikdamas konkretaus statinio techninę priežiūrą, vykdo organizacines ir technines priemones statinio techninei būklei palaikyti, kad būtų užtikrinti statinio esminiai reikalavimai per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę.

Statinių techninę priežiūrą vykdančys techniniai priežiūrėtojai privalo turėti ne mažesnę kaip aukštesnįjį inžinerinį techninį išsilavinimą, jeigu kituose teisės aktuose nenustatyta kitaip (jeigu tai numatyta kituose teisės aktuose, – ir reikiamos statybos techninės veiklos pagrindinės srities vadovo atestata). Techniniai priežiūrėtojai turi būti atestuoti nesudėtingojo statinio, susisiekimo komunikacijos ir elektros tinklų įrengimo, statybos darbams.

Kai techninis priežiūrėtojas yra juridinis asmuo, jis turi paskirti už statinio techninę priežiūrą atsakingą asmenį, kurio kvalifikacija turi būti ne žemesnė negu nustatyta ankstesnėje pastraipoje.

Nuolatiniai statinio būklės stebėjimai atliekami ne rečiau kaip du kartus per savaitę. Nuolatiniai statinio būklės stebėjimai atliekami dažniau kaip du kartus per savaitę, kai:

- Pradedami nauji statybos darbų technologiniai procesai
- pastebėti statinio (jo konstrukcijų, inžinerinių sistemų) būklės defektai ar neleistinos deformacijos;
- vykdomi statinio dalies rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbai;
- statinio sklype ar besiribojančiuose sklypuose vykdomi naujo statinio statybos arba esamo statinio rekonstravimo darbai;
- pageidauja Naudotojas.

Nuolatinius statinio būklės stebėjimus atlieka techninis priežiūrėtojas arba, kai techninis priežiūrėtojas yra juridinis asmuo, – darbuotojas, kuriam yra pavesta atlikti nuolatinius statinio būklės stebėjimus. Techninis priežiūrėtojas turi būti atestuotas

Nuolatinį stebėjimų metu vizualiai tikrinamos statinio pagrindinės konstrukcijos, fiksuojami pastebėti defektai, avarijų pavojai ir numatomos priemonės jiems pašalinti, vizualiai tikrinama gaisrinės saugos įrenginių ir priemonių būklė, patalpų ir aplinkos sanitarinė būklė.

Statinių periodines ir specializuotas apžiūras sudaro:

- kasmetinės statinio, atskirų jo konstrukcijų ir inžinerinės įrangos apžiūros, kurios atliekamos pasibaigus žiemos sezonui (atsižvelgiant į statinio naudojimo ypatumus ir prieš prasidedant žiemos sezonui);
- neeilinės apžiūros, kurios atliekamos po stichinių nelaimių (gaisrų, liūčių, uraganų ir pan.) statinio ar atskirų jo konstrukcijų griūties ir kitų reiškinių, sukėlusių pavojingas konstrukcijų deformacijas, taip pat keičiantis Naudotojui ar techniniam priežiūrėtojui; kitos papildomos apžiūros, kurias nustatė statinio savininkas ar kurios yra numatytos kituose teisės aktuose.

Esant ypatingam arba specifiniam poveikiui statiniams ir jų konstrukcijoms (agresyvi aplinka, aukšta temperatūra, sunkus kėlimo mechanizmų darbo režimas, smūgiai ir kita.), be nuolatinio stebėjimų kas 10-15 dienų atliekamos bendrosios arba dalinės periodinės apžiūros.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	20	22	0

20.1. Statybos trukmė

Statybvietės paruošimo ir statybos darbų trukmė nustatyta, atsižvelgiant į suspaustas darbų vykdymo sąlygas, išsaugant esamus veikiančius ir klojant naujus tinklus ir užtikrinant šalia esamų pastatų funkcionavimą. Priimta darbų trukmė – 3 mėnesiai. Užsakovo ir rangovo susitarimu statybos trukmė gali būti ir kitokia.

Pastaba: Tikslų darbų eiliškumą paruošia rangovinė organizacija parengtame darbų vykdymo projekte (technologiniame projekte) susiderinusi su užsakovu. Ji gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendimus, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų.

20.2. Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas

KITŲ INŽINERINIŲ STATINIŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

Eil. nr.	Pavadinimas	Minimalus valandų skaičius	Pastabos
1	Projekto nagrinėjimas (1 km; 1000 m ² ; 1000m ³)	11,12	
2	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	36	12 val. skirta vienam mėnesiui; valandas reikia dauginti iš statybų trukmės (mėnesiais)
3	Geodezinės nuotraukos tikrinimas	12	
4	Užbaigimo komisija	24	

21. Statybvietės aptvėrimas

Statybvietės supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos. Asmenys, organizuojantys darbus kelyje, turi užtikrinti, kad darbo vietos kelyje (gatvėje) ar šalia kelio (gatvės) būtų aptvertos ir pažymėtos reikiama kelių ženklais, atitvarais ir nukreipiamaisiais įtaisais, o tamsiuoju paros metu ar esant blogam matumui, – ir šviesomis. Taisomuosiuose keliuose (gatvėse) ruožuose dirbantys asmenys nustatytais atvejais ir tvarka gali reguliuoti eismą. Statybvietė turi būti aptverta, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statybos metu statybvietėje pėsčiųjų eismas nenumatomas.

22. Pavoingos statybvietės zonos

Pradedant statybos darbus ir dirbant statybvietėje turi būti nustatytos pavojingos zonos, kuriose gali atsirasti rizikos veiksnių. Pagal DT 5-00 pavojingos zonos skiriamos į tris grupes: - prie elektros įrenginių, įtampą turinčių neizoliuotų srovinių dalių; - neaptvertos, esančios aukštyje, kai aukščio skirtumas 1,3 m ir didesnis; - vietose, kuriose pavojingų ir (arba) kenksmingų medžiagų koncentracija darbo aplinkos ore gali viršyti ribines vertes. Pavojingų zonų ribos, kuriose veikia ribinę vertę viršijančių kenksmingų medžiagų rizikos veiksniai, nustatomos matavimais. Pavojingoms zonoms, kuriose gali atsirasti pavojingų veiksnių, priskiriamos vietos:

- šalia išmontuojamų konstrukcijų ar įrenginių;
- vietos, virš kurių atliekami konstrukcijų ar įrenginių išmontavimo darbai;
- vietos, virš kurių kroviniai keliama ir transportuojami kėlimo kranais;
- vietos, kuriose juda mašinos ar jų dalys, darbo įrenginiai.

23. Programinės įrangos sąrašas

Eil. Nr.	Bylos žymuo	Projekto dalies pavadinimas	Programinė įranga
1.	BD	Bendroji dalis	Microsoft office 2016 ZWCAD
2.	SA	Statinio architektūrinė dalis	Microsoft office 2016

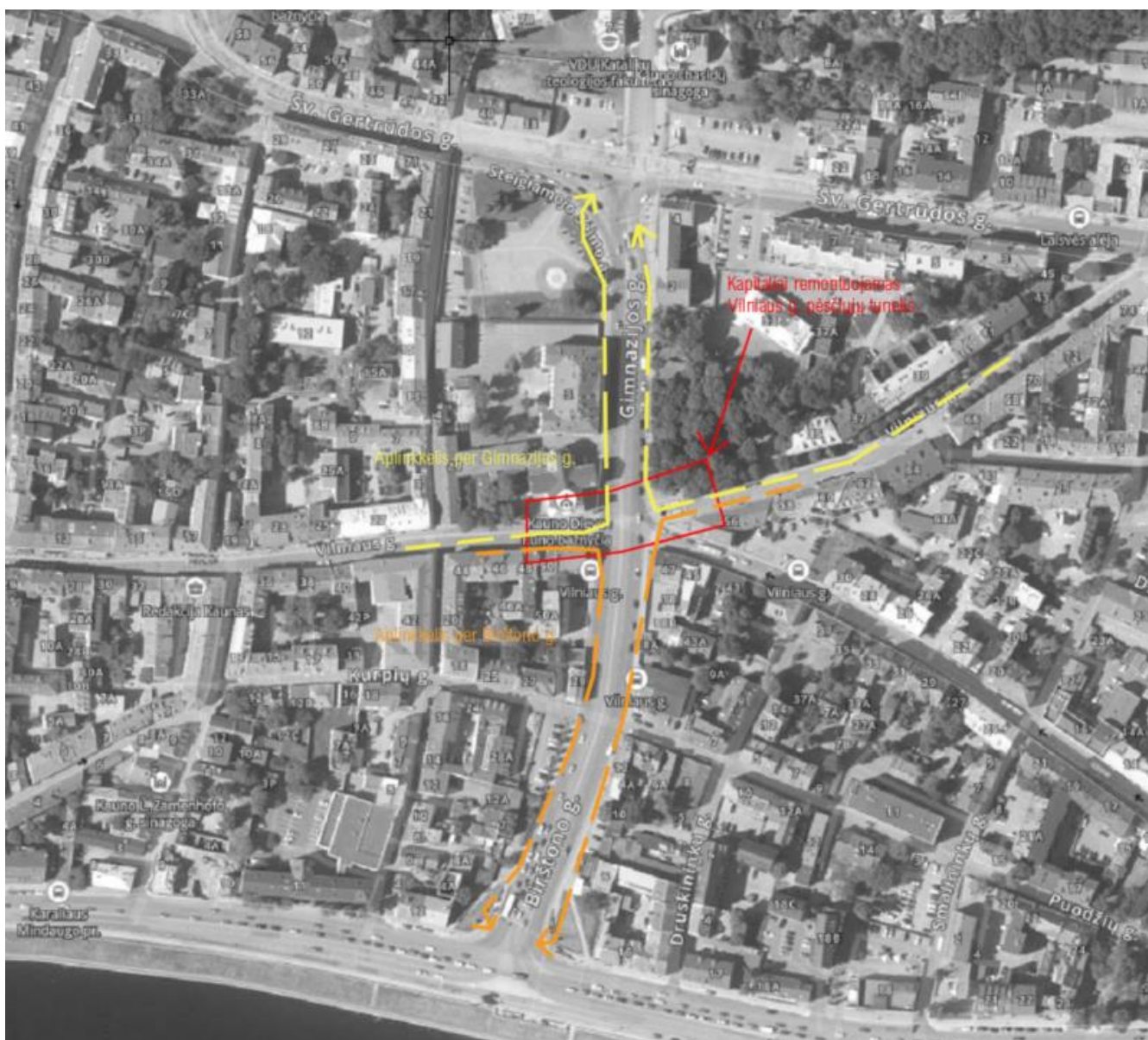
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	21	22	0

			ZWCAD
3.	SK	Statinio konstrukcinė dalis	Microsoft office 2016 ZWCAD
4.	E	Elektrotechnikos dalis	Microsoft office 2016 FreeCAD
5.	SO	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	Microsoft office 2016 ZWCAD
6.	KS	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	Microsoft office 2016 SES3

24. Pėsčiųjų saugaus eismo sprendiniai praėjimui

Pėsčiųjų srautai, Vilniaus g. tunelio remontui vykstant, nukreipiami aplinkelio praėjimu šiaurinėje gatvės pusėje ties Gimnazijos g. ir Šv. Gertrūdės sankryžoje esančia pėsčiųjų perėja, arba pietuose Birštono g. ir Karaliaus Mindaugo pr. sankirtoje esančia požemine pėsčiųjų perėja.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
P2316-XX-TDP-SO_AR	22	22	0

**KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
MIESTO TVARKYMO SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, Laisvės al. 96, LT-44251 Kaunas, tel. (8 37) 42 36 77 / 42 42 51, faks. (8 37) 42 42 51,
el. p. miesto.tvarkymo.skyrius@kaunas.lt, <http://www.kaunas.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764867

MB Susisiekimo komunikacijų sprendimai

Nr. ....

Pagojuko g. 1-2, 02233 Vilnius

I ..... Nr. ....

el.p. info@sksp.lt

DĖL PRITARIMO PROJEKTO SPRENDINIAMS

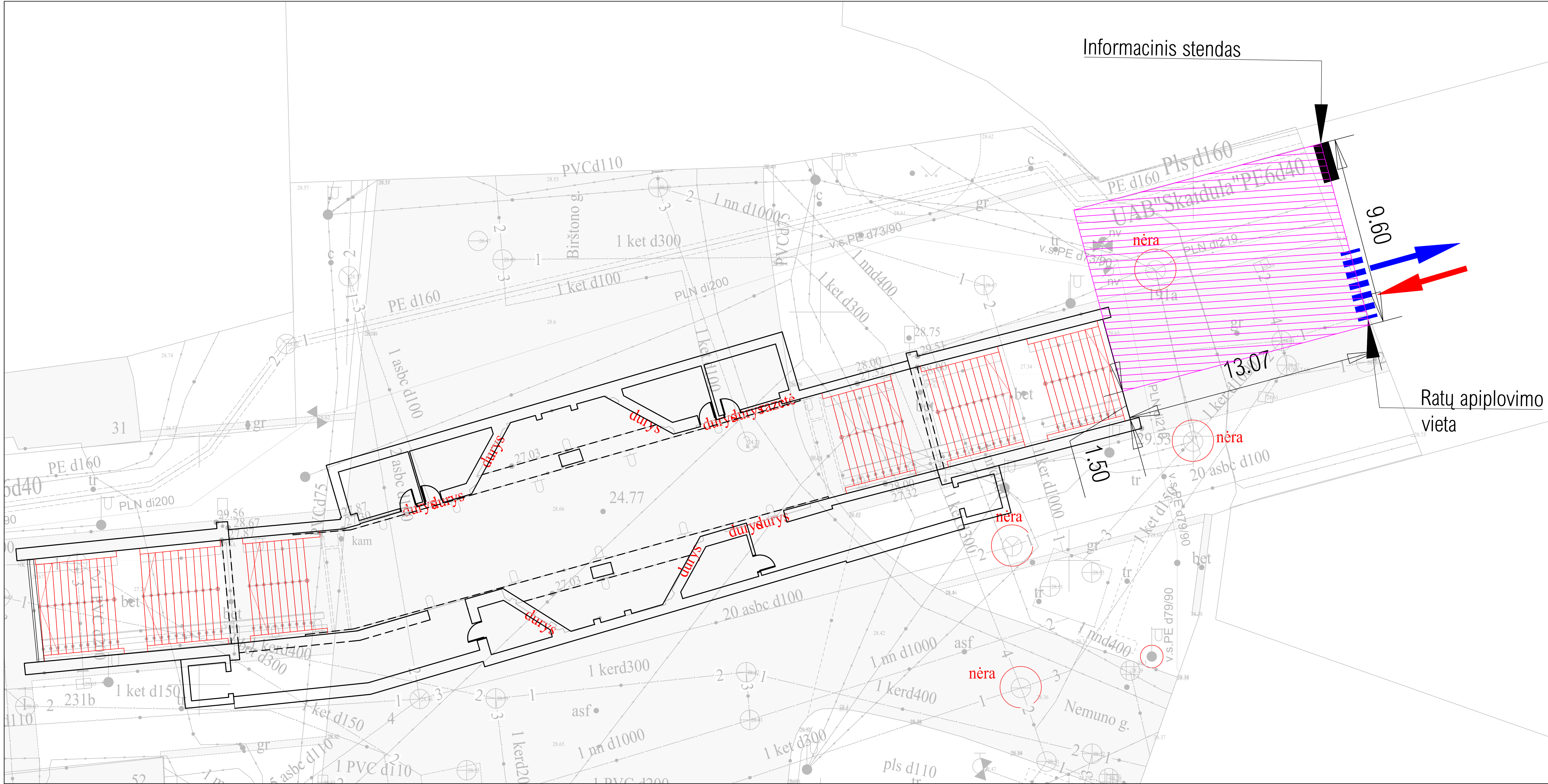
Informuojame, kad pateikto techninio darbo projekto „Susisiekimo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai“, pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalies sprendiniams pritariame.

Skyriaus vedėjas

Aloyzas Pakalniškis

Deividas Šilas, tel.+37064515168, el.p. deividas.silas@kaunas.lt

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

DANGŲ SUSIKIRTIMO RIBA

KABANČIOS KONSTRUKCIJOS

STATYBVIETĖS SCHEMA

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

1

statybos aikštelės aptvėrimas

2

5 rūšiujamų statybinių atliekų konteinerių pastatymo vieta

3

laikinos buitinės patalpos rangovams

4

laikinos elektros paskirstymo spintos

laikinas apšvietimas

5

priešgaisrinis skydas su rūkymo vieta

6

biotualetas

avarinis išėjimas

informacinis standas

ratų apiplovimo vieta

išvažiavimas ir įvažiavimas

0	2023	STATYBOS LEIDIMUI, KONKURSUI		
Laida	Data	LAIDOS STATUSAS KEITIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)		
Kval. dok. Nr.		KOMPLEKSAUS PROJEKTO PAVADINIMAS Susisiekimo komunikacijos pėsčiųjų tunelio esančio Vilniaus g. (unikalus Nr. 1998-9029-7019), Kaune, kapitalinio remonto darbai		
13931	SPV	M. Gaigalas	 PROJEKTO DALIS Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	
23861	SPDV	M. Gaigalas		
	ARCH	S. Gaigalaitė		
	ARCH	G. Grigaitė		
			DOKUMENTO PAVADINIMAS	Laida
			Statyb vietės schema M 1:100	0
LT	STATYTOJAS IR UŽSAKOVAS Kauno miesto savivaldybės administracija	DOKUMENTO ŽYMŲ P2316-XX-TDP-SQ_B-01	Lapas	Lapų
			1	1